

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	11 juni 2024	n.v.t.

Onderwerp

GS brieven PS en partners over Hoofdlijnenakkoord en stand van zaken ZH-PLG inclusief Maatregelenpakketten

Advies

1. Vast te stellen de GS-brief aan PS 'Hoofdlijnenakkoord en stand van zaken ZH-PLG inclusief Maatregelenpakket'
2. Vast te stellen de GS-brief aan de deelnemers van de regiegroepen ZH-PLG en sectortafel stikstof over 'Hoofdlijnenakkoord en stand van zaken ZH-PLG inclusief Maatregelenpakket'
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de GS-brieven aan PS en partners over 'Hoofdlijnenakkoord en stand van zaken ZH-PLG inclusief Maatregelenpakket'

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- het onderwerp van de publiekssamenvatting gelijk te trekken met het onderwerp van de GS brief en hierin ook de stand van zaken ZH PLG maatregelenpakket te benoemen;
- het genoemde bedrag van 188 miljoen zo nodig nog aan te passen n.a.v. definitieve besluitvorming over een deel van dit bedrag;
- op pagina 2 van de brief aan Provinciale Staten de zin boven de bullets aan te passen en deze als volgt te formuleren: "De middelen van het transitiefonds zijn grotendeels komen te vervallen. Wel blijft beschikbaar..." en hierna de bullets opnemen met de bedragen, waarbij de laatste zin bij de derde bullet waarin is aangegeven wat er de afgelopen jaren beschikbaar was voor agrarisch natuurbeheer moet worden verwijderd

Bijlagen

1. Brief aan PS 'Hoofdlijnenakkoord en stand van zaken ZH-PLG inclusief Maatregelenpakket'
2. Brief aan regiegroepen ZH-PLG en sectortafel stikstof 'Hoofdlijnenakkoord en stand van zaken ZH-PLG inclusief Maatregelenpakket'

1 Toelichting voor het College

Op 16 mei presenteerden de Tweede Kamerpartijen PVV, VVD, NSC en BBB het Hoofdlijnenakkoord 'Hoop, lef en trots' dat de basis vormt voor het nog op te stellen Regeerakkoord. Hoewel het nog te vroeg is om alle consequenties voor onze provincie en voor het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG) in het bijzonder te kunnen overzien, mag duidelijk zijn dat dit Hoofdlijnenakkoord invloed zal hebben op de opzet en uitvoering van het programma.

Gebiedspartners, Statenleden en ook de pers hebben behoefte aan duidelijkheid over hoe de provincie Zuid-Holland wil omgaan met het Hoofdlijnenakkoord en de samenwerking met het Rijk, en wat dit voor het ZH-PLG betekent. Voorgesteld wordt om via GS-brieven respectievelijk Statenleden en leden van regiegroepen ZH-PLG en sectortafel stikstof te informeren over hoe de provincie wil omgaan met het Hoofdlijnenakkoord in relatie tot het ZH-PLG.

In de brieven wordt ook aandacht besteed aan het Maatregelenpakket dat in het kader van het ZH-PLG is opgesteld door de provincie in samenwerking met verschillende partners. Dit pakket is opgebouwd uit concrete projecten die op korte termijn kunnen worden uitgevoerd en die bijdragen aan de doelen van het ZH-PLG. Het Maatregelenpakket is op 27 maart ingediend bij het Rijk voor toetsing en financiering. Op 7 juni heeft de Ministerraad na toetsing van alle maatregelenpakketten van de provincies een definitief besluit genomen over de toekenning van de benodigde financiële middelen. Voor Zuid-Holland is een bedrag van circa 188 miljoen euro beschikbaar. Voor de uitvoering van het totale maatregelenpakket is circa 700 miljoen euro nodig.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

NB Provinciale Staten worden via een afzonderlijke brief geïnformeerd over de toegekende middelen voor de uitvoering van het Maatregelenpakket en het vervolgproces. Om die reden zijn de financiële gevolgen in de nu voorliggende brief gelijkgesteld aan nul.

Juridisch kader

Een aantal doelen van het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied kent een wettelijke basis. Dit betreft de natuurdoelen zoals vastgelegd in de Vogel- en Habitatrichtlijn en de doelen uit de Europese Kaderrichtlijn Water. Daarnaast zijn er bestuurlijke afspraken gemaakt in het Klimaatakkoord. Omdat de middelen uit het Transitiefonds door het Rijk worden her-bestemd, is er op dit moment onvoldoende financiering om al deze doelen te kunnen halen. De provincie zal in samenwerking met de andere provincies verenigd in het Interprovinciaal Overleg (IPO) met het Rijk overleggen hoe hiermee om te gaan.

Om de toegekende middelen voor het Maatregelenpakket ZH-PLG zorgvuldig te kunnen verdelen wordt een afwegingskader opgesteld. Er zijn namelijk meer projectvoorstellen positief beoordeeld door het ministerie en Wageningen Economic Research dan er uit de beschikbare 180 miljoen gefinancierd kunnen worden. Provinciale Staten, regiegroepen en waterschappen worden gekend in het opstellen van het afwegingskader.

2 Voorafgaande besluitvorming

Op 26 maart 2024 is het Maatregelenpakket ZH-PLG vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Vervolgens is het pakket op 27 maart door gedeputeerde Van Leeuwen aangeboden aan het ministerie van LNV voor toetsing, met als doel de benodigde financiering te verkrijgen. Het ministerie had hierbij al laten weten dat er voor Zuid-Holland maximaal 180 miljoen euro beschikbaar zou zijn. Op 7 juni heeft de Ministerraad na toetsing van alle maatregelenpakketten van de provincies een definitief besluit genomen over de toekenning van (uiteindelijk) 188 miljoen euro aan de provincie Zuid-Holland. Overigens moeten de Eerste en Tweede Kamer nog wel akkoord geven voor een gedeelte van 8,3 miljoen euro van dit bedrag, bestemd voor mestvergisters.

3 Proces

De basis voor het Maatregelenpakket ZH-PLG wordt gevormd door de projectvoorstellen op pagina 99 van het Voorontwerp gebiedsprogramma ZH-PLG zoals dat op 1 juli 2023 aan het ministerie van LNV is aangeboden.

Dit projectenoverzicht is op basis van een uitvraag in de verschillende kern- en deelgebieden aangevuld met extra voorstellen.

Nu er duidelijkheid is over de beschikbare financiële middelen kunnen we de volgende stap zetten op weg naar uitvoering van het Maatregelenpakket. Hiervoor is een passend afwegingskader nodig, dat met inachtneming van de aandachtspunten vanuit Provinciale Staten, regiegroepen en waterschappen wordt opgesteld. Ook moeten nog afspraken gemaakt worden over hoe de beschikbare middelen worden toegekend aan projecten. Naar verwachting is hierover eind 2024 duidelijkheid, waarna de eerste projecten in het tweede kwartaal van 2025 kunnen starten.

4 Participatie en rolname

Het Maatregelenpakket is tot stand gekomen op basis van co-creatie met de partners uit de kern- en deelgebieden van het ZH-PLG. Denk aan gemeenten, waterschappen, LTO-afdelingen, agrarische collectieven en terrein behorende organisaties. De provincie heeft zich ingespannen om in overleg met het Rijk de kaders scherp te krijgen; aan de partners is gevraagd om zo concreet mogelijk uitgewerkte projectvoorstellen in te dienen die bijdragen aan de doelen van het ZH-PLG.

Naarmate het Maatregelenpakket meer vorm kreeg zijn ook de bestuurders in de regiegroepen Veenweiden, Kust & Duinen en Zuid-Hollandse Delta een aantal keren geïnformeerd over de stand van zaken en het vervolgproces. Zij hebben hierbij aandachtspunten vanuit hun regio of organisatie meegegeven die hebben geleid tot verdere aanscherping van het Maatregelenpakket.

5 Communicatiestrategie

- Statenleden, leden van de regiegroepen en leden van de sectortafel stikstof namen op vrijdag 31 mei deel aan een bestuurlijke netwerklunch waar zij op hoofdlijnen zijn geïnformeerd over de (mogelijke) gevolgen van het Hoofdlijnenakkoord voor het ZH-PLG en over de stand van zaken rond het Maatregelenpakket. Om ook de niet-aanwezige leden te informeren, is op 5 juni een lid GS-brief uitgegaan met dezelfde boodschap.
- Vrijdag 7 juni is via de provinciale LinkedIn-pagina een eerste korte reactie gedeeld op het besluit van de Ministerraad over financiering van het Maatregelenpakket.

- Op 13 juni worden betrokkenen bij het ZH-PLG via een Webinar geïnformeerd over de (mogelijke) gevolgen van het Hoofdlijnenakkoord voor het ZH-PLG en over de stand van zaken rond het Maatregelenpakket.